

Zápis z 2. jednání Kulatého stolu – Výroba a distribuce vodíku

Místo konání: Hospodářská a sociální rada Ústeckého kraje, tř. Budovatelů 2532, 434 37 Most (+ online)

Datum: 26.5.2025

Čas: 13:00- 14:30 hod

Program jednání:

- 1) **Úvod a program jednání** – P. Novotný, specialista vodíkového řetězce HSR-ÚK
- 2) **Rekapitulace předchozího jednání KS** – P. Novotný, specialista vodíkového řetězce HSR-ÚK
- 3) **Přehled o průběhu projektu H2ÚK** - K. Tichý, manažer projektů, HSR-ÚK
- 4) **Témata k diskuzi v oblastech výroba a distribuce vodíku** - P. Novotný, specialista vodíkového řetězce HSR-ÚK
- 5) **Souhrn a doporučení témat k dalšímu rozpracování** - P. Novotný, specialista vodíkového řetězce HSR-ÚK
- 6) **Závěr**

1) Úvod a program jednání

Petr Novotný zahájil jednání a přivítal přítomné účastníky kulatého stolu „**Výroba a distribuce vodíku**“ přítomné osobně na jednání i připojené on-line. Dále uvedl následující program jednání kulatého stolu:

- Rekapitulace prvního jednání kulatého stolu Výroba a distribuce
- Přehled o stavu projektu H2ÚK
- Diskuse nad zaslanými tématy Výroby a distribuce vodíku v Ústeckém kraji
 - doporučení pro úpravou legislativy
 - doporučení pro úpravu financování (investiční / provozní)
 - doporučení pro nastavení trhu s vodíkem
 - doporučení pro podporu distribuce vodíku
- Souhrn projednaných témat a doporučení dalších kroků

2) Rekapitulace prvního kulatého stolu

Petr Novotný shrnul v úvod témata závěr z prvního jednání Kulatého stolu Výroba a distribuce v následujících oblastech:

- **Potřeba apelovat na nutnost revize legislativních požadavků na “obnovitelný” vodík** – možnost uznat i nízkouhlíkové alternativy.
- **Rozvinout a navrhnout možnosti financování pro modely provozní podpory pro konečné spotřebitele** – zejména v dopravě, průmyslu a zemědělství.
- **Rozvinout a navrhnout možnosti financování pro modely provozní podpory pro výrobce obnovitelného vodíku**

- **Rozvoj distribuční infrastruktury a skladování** – včetně technických a regulačních aspektů.
- **Způsoby dovozu vodíku a forma přepravy** – zintenzivnit diskuse o využití např. amoniaku, zkapalněného vodíku apod.
- **Z regionální úrovně apelovat na potřebu aktivnější koordinace mezi ministerstvy (MŽP, MPO, MD)** – jednotný postup a urychlení rozhodovacích procesů.
- **Podpora výzkumu a vývoje technologií v ČR** – podpora a další rozvoj domácí kompetence na regionální úrovni (např. rozvoj spolupráce firem a středních a vysokých škol).

3) Přehled o průběhu projektu H2ÚK - aktualizace vodíkové strategie ÚK

V další části představil Karel Tichý průběh aktivit v rámci přípravy aktualizace vodíkové strategie Ústeckého kraje. Na úvod zopakoval hlavní cíle projektu, jako snahu o vytvoření realističtější strategie s ohledem na region, přizpůsobení potřebám regionálních klíčových hráčů (průmysl, samospráva, vzdělávací instituce). Zároveň by měla tato strategie být nástrojem k prosazování regionálních priorit vůči státu a EU.

V metodické části se projekt nyní zaměřuje na **výstupy z kulatých stolů** (napříč tématy – výroba, distribuce, výzkum, vzdělávání...), **bilaterálních jednáních s firmami a partnery** a také **analýze dat** získaných ve spolupráci s Centrem energetických studií a dalšími institucemi.

V současné době probíhá zpracování jednotlivých vstupů z proběhlých jednání a vznikají podklady a příprava analýzy dat. V dalších měsících se předpokládá finalizace vstupní analýzy, která bude předložena účastníkům kulatých stolů k připomínkám.

Karel Tichý zdůraznil, že výstupy z projektu se opírají o reálné vstupy z praxe a pro prosazení realizace strategie bude klíčová **politická podpora** na krajské i národní úrovni.

Na závěr připomněl i nadcházející **Vodíkové fórum v Ústí nad Labem (3.–4. 6. 2025)**, kde bude projekt dále prezentován a diskutován se zástupci veřejné správy a firem.

4) Diskuse k tématu Výroba a distribuce vodíku.

Petr Novotný shrnul základní témata pro diskuzi z doporučení pro odstranění bariér pro rozvoj výroby a distribuce vodíku v Ústeckém kraji. Účastníci diskuze byli zástupci firem jako 2JCP, ČEPRO, ČEZ, ENACO, Interkov, CHEMINVEST, Messer Technogas, Net4Gas, ORLEN Unipetrol, SPOLCHEMIE.

S účastníky kulatého stolu byla otevřena diskuse nad jednotlivými tématy:

a) Legislativa a certifikace

V této části diskuze bylo konstatováno, že hlavní směr ve snahách o změnu legislativy EU probíhá přes pracovní skupiny HYTEP a tlakem na ministerstva a oficiální snahy ČR. Z hlediska Ústeckého kraje je možné tyto snahy jen podpořit, protože se neliší od regionálních priorit.

Na téma certifikace obnovitelného vodíku zazněly argumenty pro její zajišťování privátními autoritami, ale také pro hlavní roli státu. Bylo konstatováno, že je možné využít již existující nástroje a autority, které by certifikační proces zastřešily. V každém případě bude nutná politická vůle pro nastavení a vymáhání pravidel pro všechny účastníky – výrobce i spotřebitele.

V případě certifikace se bude jednat na jedné straně o jeho technickou čistotu v souladu s normativními požadavky a na druhé straně o jeho uhlíkový původ ve vztahu k RFNBO.

- **Návrh na doporučení:** Apelovat na nutnost urychlené revize legislativy nejen o posun termínů platnosti.

b) Distribuce a infrastruktura

V oblasti vodíkové infrastruktury byla indikována možnost přeshraniční spolupráce s rozvojovými projekty zejména v Sasku (Chemnitz, Görlitz), které mohou mít návaznost na aktivity v Ústeckém kraji. Tato spolupráce může pomoci akcelarovat aktivity projektů ve vodíkovém údolí ústeckého kraje.

Byla zdůrazněna snaha zaměřit se na stávající projekty, a to i ty neúspěšné a analyzovat příčiny nerealizace. Výsledky je pak vhodné použít k lepšímu nastavení podmínek a odstranění bariér.

Pro vybudování realisticky fungující infrastruktury je také nutné mít podmínky pro budování komplexních zdrojů obnovitelné energie (nejen FVE ale také větrné zdroje). V rámci příprav aktualizace strategie probíhá inventarizace zdrojů anergie a modelace možného rozvoje.

- **Návrh na doporučení:** Podporovat rozvoj diverzifikovaných OZE v rámci budování např. „akceleračních zón“ a propojení s regionálními strategickými aktivitami. Podporovat určení části energie z OZE přímo na výrobu vodíku. Opět je zdůrazněna nutnost politického zadání a podpory pro budování páteřní infrastruktury.

c) Spotřeba a trh

Diskuze o podmínkách a nastavení trhu s vodíkem se prolínala napříč projednávanými tématy.

Pro vytváření trhu bylo zdůrazněna nutnost ekonomického pohledu. Samotný vodík a jeho pozice v současném energetickém trhu je značně nevýhodná. Byla opakovaně zdůrazněna nutnost politického rozhodnutí o směřování energetické strategie a jasné definování a podpora zásadního klíčového postavení vodíku. Bude nutné v rámci strategie definovat prioritní oblasti, kde se ukazuje přínos vodíku pro dekarbonizaci jako je průmysl nebo doprava.

Na krajské úrovni je prováděna analýza zdrojů, ale byla zdůrazněna nutnost indikovat reálné oblasti využití a spotřeby vodíku jako je v některých evropských vodíkových údolích (Rotterdam, Hamburg). Bylo konstatováno, že zdroje dat jsou v současné době omezené a neobsahují detaily na úroveň krajů. Nicméně bylo apelováno na komplexní přístup, který by propojil potenciální nabídku a poptávku po vodíku. Zároveň by výstup z analýzy měl pomoci pro hodnocení realizovatelnosti nových projektů.

Dále bylo zdůrazněn význam pilotních projektů, které slouží nejen pro ověření předpokladů a získání reálných zkušeností z provozu, ale jsou důležitým motivujícím prvkem pro další rozvoj vodíkových technologií.

Pro nastartování trhu je zřejmé, že bude nezbytné využívat aktuálně dostupný vodík, a to i nízkouhlíkový případně dočasně i neobnovitelný.

• **Návrh na doporučení:** Pro realističtější podmínky vzniku trhu je žádoucí neomezovat využití jen na RFNBO vodík a prosazovat tento pohled národní a na evropské úrovni. Podpora a jasná pravidla pro průmyslové spotřebitele je klíčová pro nastavení trhu. Zároveň to umožní investorům do vodíkových technologií jasněji rozhodovat o realizovatelnosti projektů. Na základě analýzy směřovat podporu trhu do oblastí, kde bude mít využití vodíku největší přínos a využití.

d) Podpora a financování

V oblasti financování byly diskutovány zejména problémy s nastavením dotačních výzev, konkrétně GREENGAS, kde dochází k ne příliš transparentním změnám a jsou pomalu řešeny zásadní připomínky k výzvě jako takové. Jako nedostatečná se jeví i komunikace vyhlášovatele výzvy směrem k žadatelům. Aktuálně zveřejněné změny ve výzvě navíc zásadně nezlepšují dostupnost podpory, spíše ji komplikují. V současné době není otevření jiná dotační výzva, která by umožňovala podporu investic do výrobních kapacit vodíku.

Dále bylo konstatováno, že snahy o projednání možnosti provozní podpory stále narážejí na zásadní neochotu státních orgánů.

Na závěr bylo zmíněno, že projekty musí dávat ekonomický smysl i po zohlednění finanční podpory. V rámci diskuze bylo poukázáno na množství neúspěšných vodíkových projektů. Analýza příčin nerealizace by mělo přispět k nastavení opatření pro jejich odstranění.

• **Návrh na doporučení:** Doporučení jako téma pro nadcházející vodíkové fórum a nutnost získat klíčovou politickou podporu a vůli k prosazování vodíkových projektů. Dále je žádoucí začít řešit možnosti provozní podpory vodíku.

Hlavní shrnutí doporučení z diskuze:

- Nutná úprava regulace – v co nejkratším čase (min. posun termínů pro RFNBO) - podpora nízkouhlíkového vodíku
- Identifikovat reálně očekávané spotřeby vodíku v regionu na základě dostupných a aktuálních dat, nutná je schopnost tato data ověřovat v čase a tedy i ochota regionálních stakeholderů data sdílet.
- Podpora „akceleračních zón“ na kumulaci výroby a spotřeby vodíku na základě analýzy možností regionální poptávky
- Identifikovat překážky nerealizovaných vodíkových projektů a analyzovat možná řešení
- Podporovat snahy o zavedení možnosti provozní podpory vodíkových projektů
- Požadovat jasné politické rozhodnutí o vodíku jako součásti dekarbonizační a energetické strategie a zejména politickou podporu k prosazování podmínek pro realizaci vodíkových projektů.
- Pilotní a ostrovní projekty pomohou jako příklady dobré praxe s rozšířením pozitivního povědomí o vodíkových technologiích.

5) Souhrn a doporučení témat k dalším aktivitám

V návaznosti na výše uvedené body lze za klíčová témata k dalšímu jednání označit:

1. Nutnost urychlené revize legislativních požadavků na “obnovitelný” vodík a podpora nízkouhlíkového vodíku.
2. Na základě citlivostní analýzy potřeby vodíku v klíčových odvětvích (průmysl, doprava)
3. Identifikovat konkrétní spotřebitele a jejich dekarbonizační cíle
4. Identifikovat a navrhnout akcelerační zóny pro OZE s podmínkou využití části produkce pro vodík
5. Vyhodnotit důvody selhání dosavadních vodíkových projektů v kraji
6. Identifikovat požadavky spotřebitelů na technickou a uhlíkovou kvalitu vodíku vzhledem k požadavkům certifikace
7. Doporučit modelový návrh mechanismu provozní podpory
8. Zvážit hybridní model financování: kombinace CAPEX + OPEX
9. Posílit napojení na přeshraniční vodíkové iniciativy a spolupráce
10. Identifikovat možnosti sdílení infrastruktury a výzkumných kapacit

7) Závěrečné shrnutí

- Naplánování dalších kulatých stolů. Po zpracování návrhu vstupní analýzy bude tato předložena k připomínkám účastníkům kulatého stolu.
- Využití a práce s výstupy z jednání jako vstupních informací pro postupnou přípravu podkladů pro Vstupní analýzu rozvoje vodíkového údolí Ústeckého kraje.

Pro další jednání kulatého stolu budou projednány výstupy z analýzy regionálních podmínek ve vztahu k navrhovaným doporučením.

Zapsal: Petr Novotný

V Mostě, dne 30.5.2025